

Jautājumi un atbildes par HIV testu

Kas ir HIV tests?

HIV tests ir asiņu pārbaude, lai noskaidrotu, vai cilvēks ir inficēts ar HIV. Ar šo testu nosaka imūnsistēmas izstrādātās antivielas pret HIV. Antivielas organisms izstrādā tikai tad, ja cilvēks ir inficējies ar HIV. Izmeklējums uz HIV nav tikai asiņu ņemšana analīzēm. Tas ietver arī *pirms* un *pēc* testa konsultāciju, kuras laikā ar ārstu ir iespēja pārrunāt visus HIV/AIDS saistītos jautājumus. HIV tests ir vienīgā iespēja uzzināt, vai cilvēks ir inficējies ar HIV.

Kas ir HIV un AIDS?

HIV ir cilvēka imūndeficīta vīrus, kas, nokļūvis cilvēka organismā, pakāpeniski novājina imunitāti. Tas vairojas imunitāti veidojošajās šūnās – leikocītos (baltajos asins ķermenīšos) un iznīcina tās. Cilvēks, kurš inficējies ar HIV, daudzus gadus (vidēji 10) jūtas un izskatās pilnīgi vesels. Tikmēr vīruss veic savu postošo darbu un pakāpeniski iznīcina cilvēka imunitāti, līdz organisms vairs nespēj pretoties dažādām slimībām. AIDS jeb iegūtais imūndeficīta sindroms ir slimību komplekss, kas attīstās HIV infekcijas gala stadijā. Šīs slimības sauc par *oportunistiskajām infekcijām* jeb *AIDS indikatorslimībām*. Biežākās no tām: tuberkuloze, sēnīšu infekcijas, pneimonijas, ļaundabīgie audzēji.

Kā inficējas ar HIV?

- Dzimumakta (vaginālā, anālā vai orālā) laikā, ja netiek lietots prezervatīvs;
- cilvēka asinsritē iekļūstot inficētām asinīm, piemēram, lietojot kopīgas šļirces un adatas injekcijām;
- bērns var inficēties no HIV inficētas mātes grūtniecības, dzemdību vai zīdīšanas laikā.

Kādos gadījumos nepieciešams veikt HIV testu?

- Ja ir bijusi iespēja inficēties (dzimumattiecības ar mazpazīstamu personu bez prezervatīva, narkotiku lietošana ar šļirci u.c.);
- ja veikt HIV testu iesaka ārsts;
- grūtniecēm vai sievietēm, kas plāno grūtniecību;
- ja pārbaudes nepieciešamību nosaka normatīvie tiesību akti (vīzas uz ārvalstīm, adoptējot bērnu, lai varētu būt donors u.c.).

Kāds var būt HIV testa rezultāts un ko tas nozīmē?

Pārbaude sniedz informāciju, vai tavā organismā IR vai NAV HIV.

Laboratorija atsevišķā aploksnē nosūtīs tavam ārstam vienu no šīm atbildēm:

„Antivielas pret HIV nav atklātas”. To mēdz saukt par negatīvu HIV testa rezultātu. Tas nozīmē, ka cilvēks nav inficēts ar HIV vai arī organisms vēl nav izstrādājis antivielas un analīzes vēl neuzrāda inficēšanos.

Ja kopš brīža, kas varēja notikt inficēšanās, vēl nav pagājuši 6 mēneši, noteikti vajadzētu pārbaudīties atkārtoti, lai skaidri zinātu, ESI vai NEESI inficējies ar HIV.

„Atklātas antivielas pret HIV”. To mēdz saukt arī par pozitīvu HIV testa rezultātu. Tas nozīmē, ka cilvēks ir inficēts ar HIV. HIV inficēto un AIDS slimnieku aprūpe notiek Latvijas Infektoloģijas centrā. Valsts nodrošinātā bezmaksas HIV pretvīrusa terapija var ievērojami palēnināt infekcijas attīstības gaitu un attālināt AIDS stadijas iestāšanos. HIV inficētais cilvēks, saņemot nepieciešamo ārstēšanu, var dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Ārstēšanas uzsākšanas nepieciešamību ārsts nosaka katram pacientam individuāli.

Kādas ir tavas tiesības un pienākumi?

Tev ir tiesības izvēlēties veikt HIV testu vai neveikt, izņemot vienu gadījumu – neatkarīgi no tavas gribas HIV tests tiks veikts, ja tu vēlies būt donors.

Ja esi inficēts ar HIV, tavs pienākums ir informēt par to mediķi, kā arī ievērot visus piesardzības pasākumus, lai neinficētu citus.